

[Lysholt Hansen.]

Kendsgemingerne er ganske enkelt, at vi er godt på vej mod at få rettet landets økonomi op, men at vi naturligvis skal videre. Vejen går over en bedre styring af de offentlige udgifter. Samtidig er vi godt i gang med et konstruktivt reformarbejde, et arbejde, der skal føres videre. Lad mig illustrere det, jeg her har sagt, ved at gennemgå hovedtrækkene af de senere års økonomiske udvikling og hovedlinjerne i regeringens reformpolitik.

Da regeringen trådte til, havde underskuddet på betalingsbalancen nået helt uacceptable højder. VKR-regeringens økonomiske politik førte i årene 1969, 1970 og 1971 til underskud på betalingsbalancens løbende poster på henholdsvis 3,1 milliarder kr., 4,1 milliarder kr. og 3,2 milliarder kr., og de foranstaltninger, man anvendte for at klare dette problem, bevirkede beskæftigelsesnedgang både i industrien og i bygge- og anlægsvirksomheden. Den nye socialdemokratiske regering stod altså over for to opgaver, nemlig for det første at søge at rette valutastillingen op og for det andet at søge at gøre noget for at bringe beskæftigelsen i vejret. Det var i en situation, hvor der var en vis afmatning af konjunkturerne. Man ventede ganske vist et opsving i løbet af 1972, men hvornår det ville komme, og hvor stærkt det ville blive, stod hen i det uvisse.

Selv om det vakte en vældig modstand både hos venstre og konservative og radikale her i tinget og også i visse erhvervs-kredse, at regeringen for at tage effektivt fat på løsningen af problemerne startede med at gennemføre den midlertidige importafgift, så tror jeg nok, at de fleste vil erkende i dag, at importafgiften har haft en ganske god effekt, i hvert fald over for handels- og betalingsbalancevanskelighederne. Og til trods for at indgrebet formelt var i strid med visse internationale aftaler, var de udenlandske reaktioner på importafgiften så beskedne, at vi vist godt kan konstatere, at man forstod, at Danmark havde brug for et

valutarisk pusterum, og at man satte pris på, at der var fastlagt ganske klare tidspunkter for afgiftens nedtrapning og for dens bortfald. Regeringen fastsatte afviklingsterminerne for afgiften ud fra følgende to forudsætninger: for det første at der i 1972 ville komme et internationalt konjunkturopsving, og for det andet at Danmark i 1973 ville være medlem af E.F. Lykkeligvis viste begge forudsætninger sig at blive opfyldt.

Det valutariske pusterum, som den midlertidige importafgift skulle give, måtte så udnyttes til følgende ting: for det første at øge beskæftigelsen, for det andet at gennemføre nogle påkrævede sociale reformer, for det tredje at tilrettelægge en langsigtet økonomisk politik, herunder for det fjerde at få bedre styr på de offentlige udgifter. Regeringen og socialdemokratiet gik kort sagt ind for en aktiv erhvervs- og socialpolitik, vel vidende at det kunne stille øgede krav til de offentlige finanser. Regeringen var indstillet på en vis midlertidig svækkelse af finanspolitikken af hensyn til beskæftigelsen, men man var også på det rene med, at der måtte komme en ny stramning, når konjunkturerne vendte. Tilsvarende var man klar over, at den aktive erhvervs- og socialpolitik ville kræve flere midler, end man kunne tillade sig uden enten at sætte skatterne i vejret eller gennemføre besparelser på de offentlige udgifter — det var de to muligheder, der var. Da regeringen delte den almindelige opfattelse, at vi var nået til det punkt, hvor skatterne dårligt kunne bære mere, ja, så måtte besparelspolitikken komme i centrum.

Kort efter at regeringen var trådt til, blev der vedtaget en række foranstaltninger på boligområdet, nemlig en bedring af bolig sikringen og rimeligere finansieringsvilkår for det almennyttige boligbyggeri. Samtidig toges der fat på forskellige erhvervsfremmende initiativer, jeg skal bare nævne den nye egnsudviklingslov. Der gennemførtes også tiltrængte sociale forbedringer, jeg skal